

Alpsko-karpatská oblast

1. Která podoblast je rozlohově větší?

- a) Alpská
- b) Karpatská

2. Ke každé podoblasti napište 3 její části

ALPY

- 1. _____
- 2. _____
- 3. _____

KARPATY

- 1. _____
- 2. _____
- 3. _____

3. Čím byly Alpy primárně formované z hlediska geomorfologie? _____
Čím byly Karpaty primárně formované z hlediska geomorfologie? _____

4. Vypište 4 horniny, které se nachází v Alpsko-karpatské oblasti.

5. Spojte řeku s jejím úmořím.

Dunaj	Jaderské moře
Rýn	Středozevní moře
Pád	Baltské moře
Rhône	Severní moře
Visla	Černé moře

6. Jaký se nazývá největší ledovec v této oblasti a kde se nachází?

7. Jaký typ jezer se v této oblasti nevyskytuje?

- a) Vulkanická jezera
- b) Ledovcová jezera
- c) Tektonická jezera
- d) Meteoritická jezera

8. Přiřaďte typy půd k podoblastem.

A) <u>ALPY</u>	rendziny	litosoly
	solance	rankery
B) <u>KARPATY</u>	luvisoly	feozemě
	černozemě	kambisoly

9. Vyjmenujte alespoň 2 zástupce jehličnatých a listnatých stromů nejčastěji se vyskytujících v těchto oblastech.

Jehličnaté: _____

Listnaté: _____

10. Kolik národních parků se vyskytuje na Alpsko-Karpatském území? _____

BONUS: Vyjmenujte alespoň 3 negativní činnosti škodící životnímu prostředí.

PRACOVNÍ LIST-APENINSKÁ OBLAST

1.) Seřadte řeky Apeninského poloostrova podle délky.

Tibera

Pád

Adiže

Piava

Arno

2.) Spojte významné vrcholy s nadmořskou výškou.

Etna 2912 m n. m.

Mont Blanc 2476 m n. m.

Corno Grande 3323 m n. m.

Vesuv 2267 m n. m.

Monte Vettore 1281 m n. m.

Serra Dolcedorme 926 m n. m.

Stromboli 4807 m n. m.

3.) Napiš k číslům názvy měst.

1)

2)

3)

4)

5)

4.) Jaká je nejvyšší hora Apenin.

- a) Monte Vettore
- b) Corno Grande
- c) Serra Dolcedorme

5.) Napište, jakým odborným názvem se nazývá souvislý středomořský porost keřů a bylin typický pro Apeninskou oblast.

Odpověď:

6.) Které moře neomývá Apeninský poloostrov.

- a) Jaderské
- b) Tyrhénské
- c) Egejské

7.) Kolik najdeme na Apeninském poloostrově národních parků.

Odpověď:

8.) Napiš alespoň 3 produkty či suroviny, které se vám vybaví jako typické pro Apeninský poloostrov.

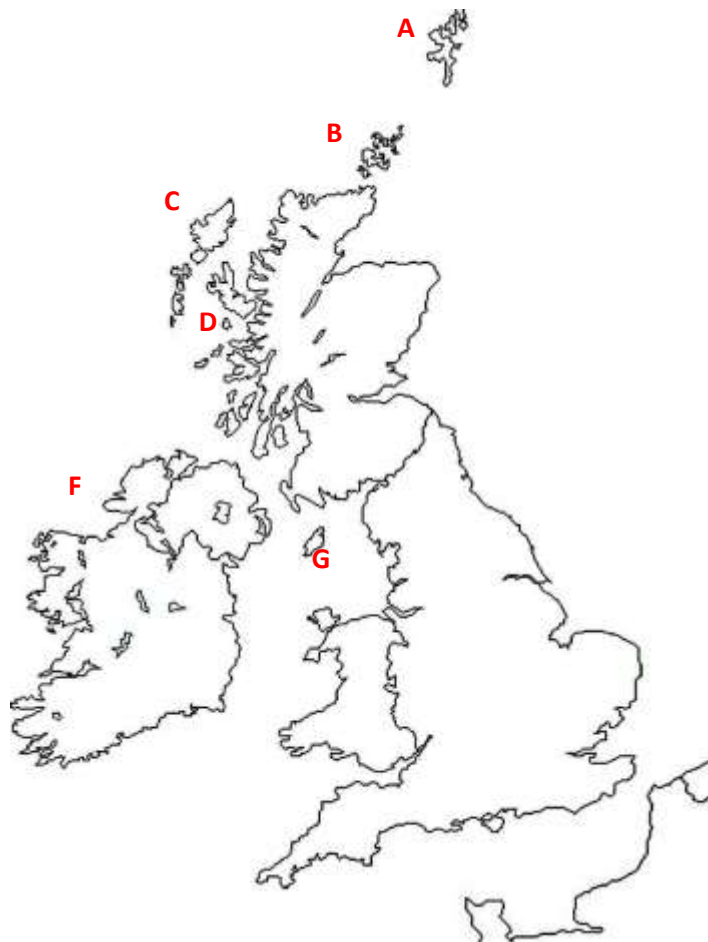
Odpověď:

9.) Která apeninská sopka je momentálně nejaktivnější.

- a) Stromboli
- b) Etna
- c) Vesuv

PRACOVNÍ LIST – BRITSKÉ OSTROVY

1. Uveďte, o které části Britských ostrovů označené v mapě se jedná.

- A –
- B –
- C –
- D –
- E –
- F –
- G –

2. Do téže mapy ↑ vepište následující názvy podle toho, kde se nachází:

Severní moře	Keltské moře	Irské moře	Severní průliv	Lamanšský průliv
Svatojiřský průliv	Kaledonské hory	Kambrické hory	Jihoskotská vysočina	

3. Vyznačte v mapě ↑ geomorfologicky nejstarší oblast (zbytek erijské platformy).

4. Srážka jakých dvou desek zapříčinila kaledonské vrásnění?

5. K etapám A-D přiřadte geomorfologický tvar (1-6) a jeho charakteristiku (a-g).

A) Kaledonské vrásnění	1) Giants Causeway	a) údolí vyplněné jezery (např. Loch Ness)
B) Hercynské vrásnění	2) Pennine Chain	b) široké ploché hřbety, nejvyšší Snowdon
C) Druhohory	3) Glen More	c) plošiny často kryté rašeliništi
D) Alpinské vrásnění	4) Londýnská pánev	d) čedičové příkrovy, S Irsko
	5) Jihoskotská vrchovina	f) antiklinála v sedimentech, černé uhlí
	6) Kambrické pohoří	g) tvořena pískovci, jíly, vápenci

6. Opravte následující výroky:

NESPRAVNÝ VÝROK	OPRAVENÝ VÝROK
Ostrov Velkou Británii dělíme na Lowlands a Highlands, z čehož nejvyšší highland je Jihoskotská vysočina.	
Souostroví Hebridy, Orkneje a Shetlandy mají nečlenité pobřeží a jejich průběh je podmíněn zlomy a tektonickým vlivem.	
Skotská pohoří byla tvarována ledovcem, proto se ve Skotsku vyskytují drumliny, fjordy, kary a mělká jezera.	
Snowdonia je nejvyšší část Kaledonských hor a její nejvyšší horou je Ben Macdui.	
V Nížinné Anglii převažují roviny, které jsou způsobené stejně nízkou odolností sedimentů.	

7. Co zapříčiňuje výskyt glejů, podzolů a luvisolů na Britských ostrovech?

8. Vyberte pravdivá tvrzení (vyškrtněte nepravdivá) o klimatu na Britských ostrovech:

- a) Průměrná teplota nejchladnějšího měsíce neklesá pod 0°C.
- b) Léta jsou velmi teplá (přes 30 °C) a zimy velmi chladné (pod -10 °C).
- c) Nejvyšší úhrn srážek můžeme pozorovat v zimě.
- d) Roční amplituda teplot je velmi vyrovnaná.
- e) Převládá západní proudění.
- f) Počasí je zde velmi stálé a neproměnlivé.
- g) Na JZ pobřeží Irska, Walesu a Cornwallu trvá vegetační období ($t > 6\text{ °C}$) až 12 měsíců.
- h) V Köppenově klasifikaci se jedná o typ Cwb (mírně teplé, monzuny ovlivněné oceánské podnebí s teplou zimou).

9. Do mapky načrtněte schéma atmosférické cirkulace v oblasti Britských ostrovů.

10. S pomocí Tab. 1 doplňte následující text:

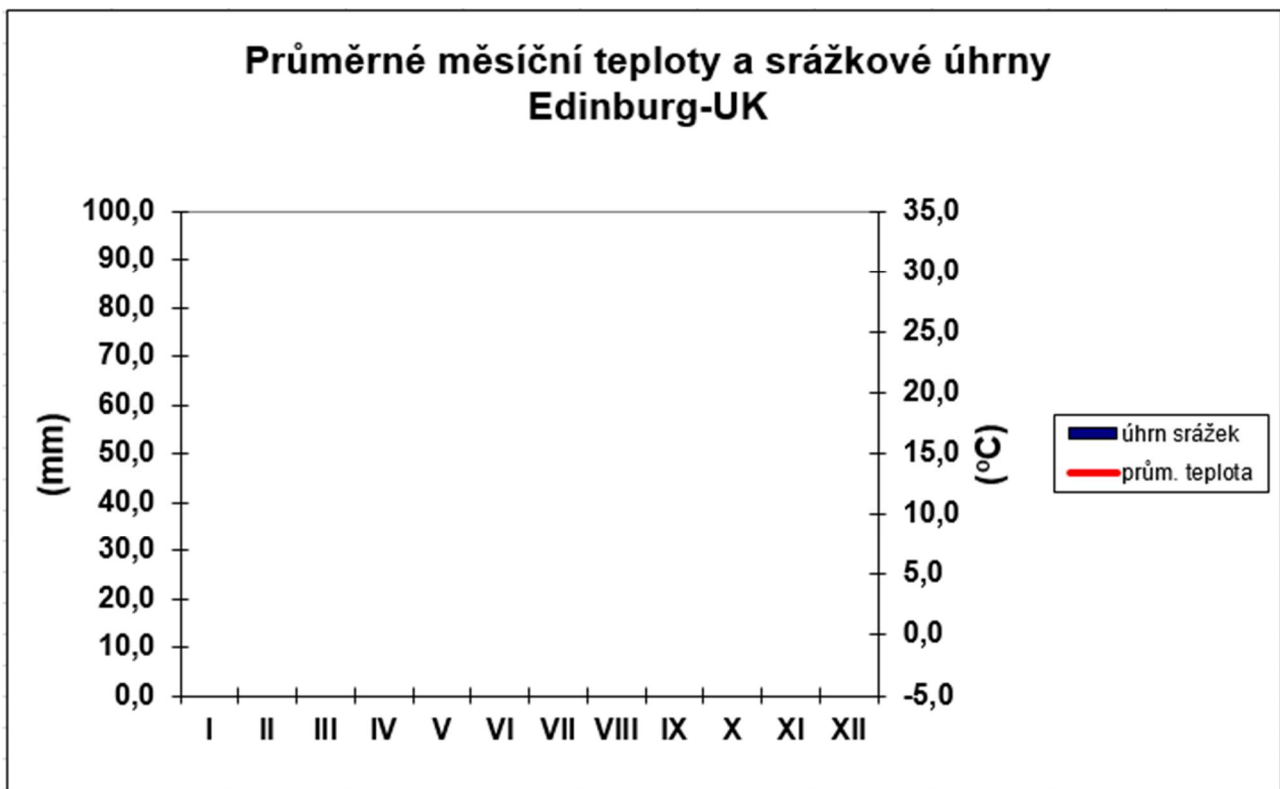
Říční režim Britských ostrovů bývá označován jako *atlantský*. Řeky napájené především ..... mají největší vodnatost v ..... s maximálními stavy v měsíci ..... nebo ..... V ..... měsících se zvyšuje výpar a transpirace rostlin, což snižuje odtok. Vodní stavy jsou tedy nižší. Průměrně nejnižší vodní stavy má měsíc ..... Roční amplituda říčního režimu je ..... Povodně na západoevropských řekách nastávají především v ..... Příčinou je ..... nebo .....

Tab. 1: Průměrné měsíční průtoky [m³/s] řeky Temže ve stanici Teddington za období 1970-1978.

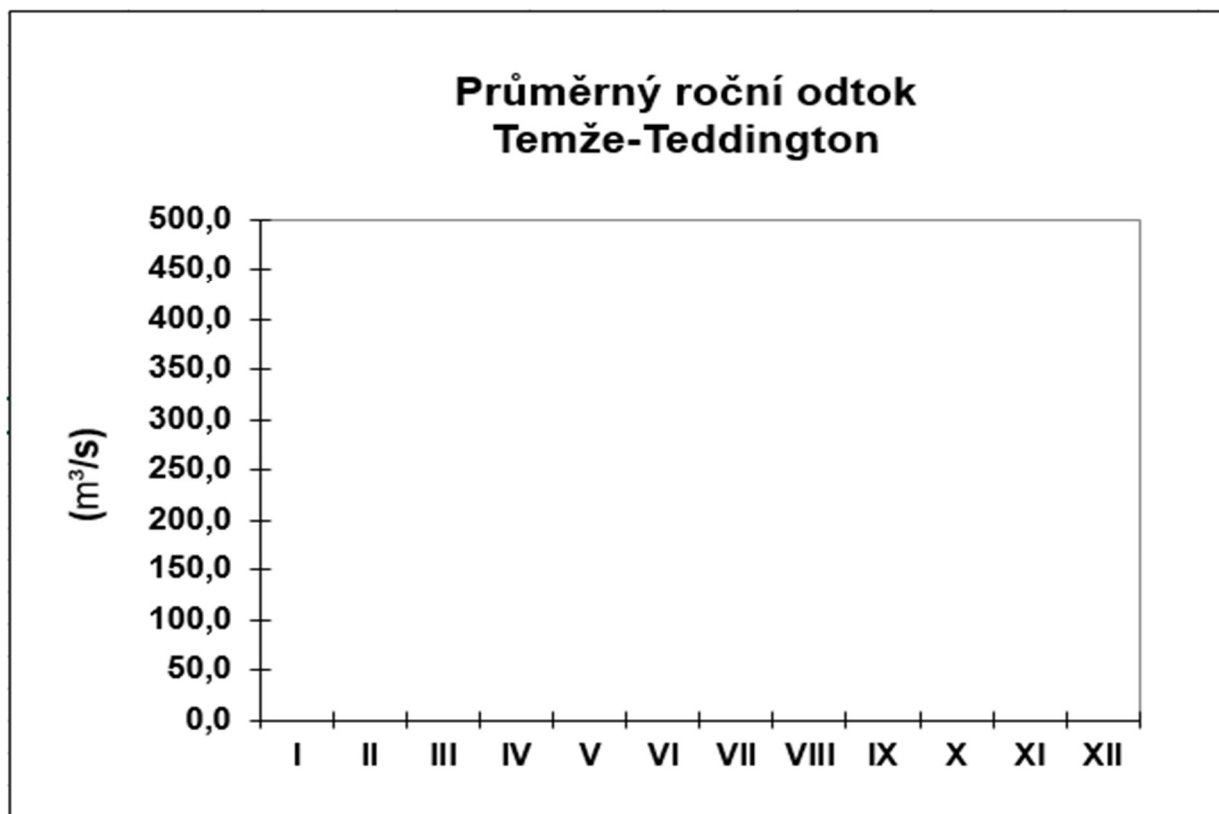
Zdroj: Geographically Referenced Global River Discharge Database [www].

rok	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1970	134	153	113	101	68	36	32	31	32	26	112	110
1971	175	152	125	98	71	142	56	52	34	52	70	69
1972	124	165	149	89	70	33	28	26	26	36	132	69
1973	69	60	43	42	51	40	41	29	27	28	27	41
1974	142	207	120	63	44	36	30	27	80	113	228	132
1975	193	180	205	136	94	46	35	26	41	32	39	47
1976	35	36	30	25	20	15	12	10	20	57	80	15
1977	209	258	181	100	80	77	39	71	48	42	70	132
1978	172	172	143	100	137	53	40	48	29	25	26	92
1979	125	169	203	186	136	109	46	42	30	36	46	145

11. Do grafového pole načrtněte průměrný roční chod teploty vzduchu a úhrn srážek.

12. Do grafového pole načrtněte průměrný roční průtok řeky Temže.

Iberská oblast

Jaké město bude mít větší teplotní amplitudu? A napiš proč.

- a) Porto
- b) Madrid

V jaké oblasti spadne více srážek?

- severozápadní pobřeží Atlantského oceánu
- centrální část Španělska (kolem Madridu)

K vypsáním řekám přiřaď úmoří

- Ebro
- Tajo (Tejo)
- Duero (Douro)

Jak se nazývá nejstarší oblast Iberského poloostrova?

- a) galicijský masiv
- b) portugalský masiv
- c) barcelonský masiv

Jak se označuje typ pobřeží, pro který je typická rozvětvenost a pronikání do nitra kontinentu?

Jaké 3 státy se nacházejí na území Pyrenejí?

Meseta je:

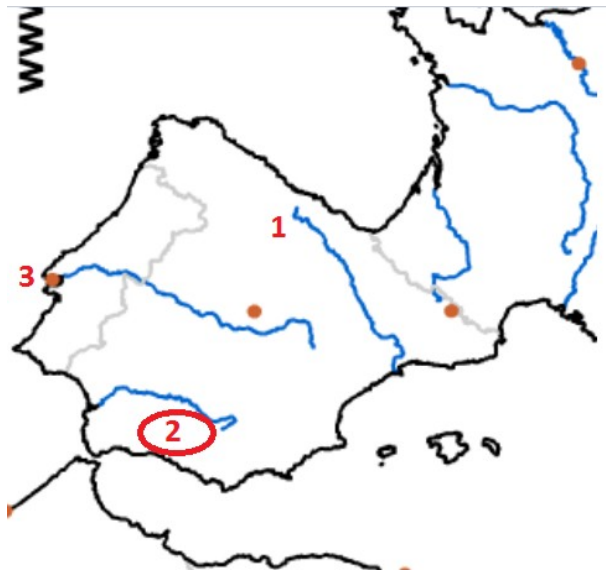
- a) největší nížina poloostrova
- b) náhorní plošina
- c) španělská řeka

Které španělské pohoří má stejný název jako pohoří v Kalifornii?

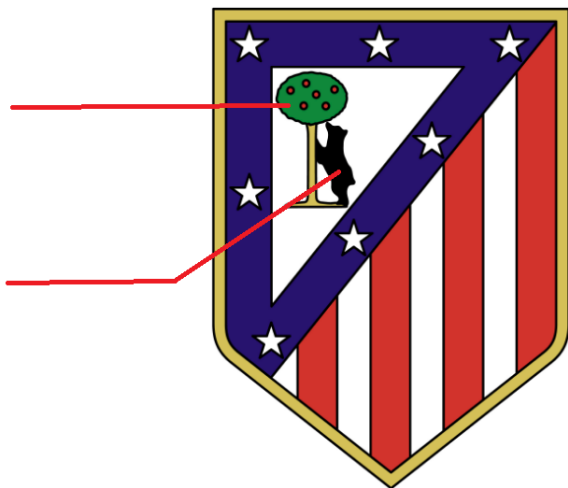
- Sierra Nevada
- Sierra Kanada
- Sierra Hamada

Portské víno je známé portugalské víno, které má vyšší obsah alkoholu. Z povodí které portugalské řeky pochází?

- 1 (řeka) _____
 2 (pohoří) _____
 3 (město) _____

Hlavní město Španělska

Španělské pohoří _____ Nevada

Hlavní město Portugalska

Španělská řeka (úmoří Středomořího moře)

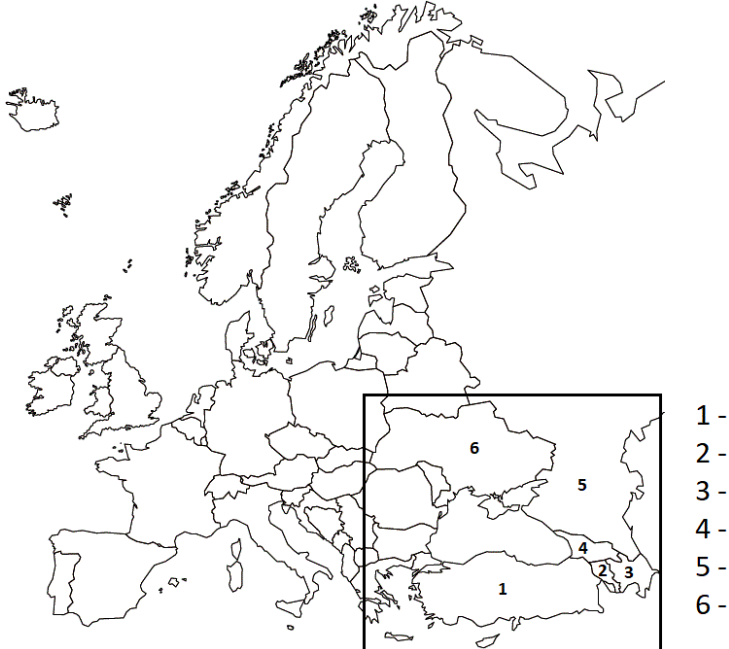
Historické španělské vnitrozemní území

Nejvyšší hora Iberského poloostrova

Krymsko-kavkazská oblast

pracovní list

1) Jaké státy se nachází v Krymsko-kavkazské oblasti?

2) Vodorovně

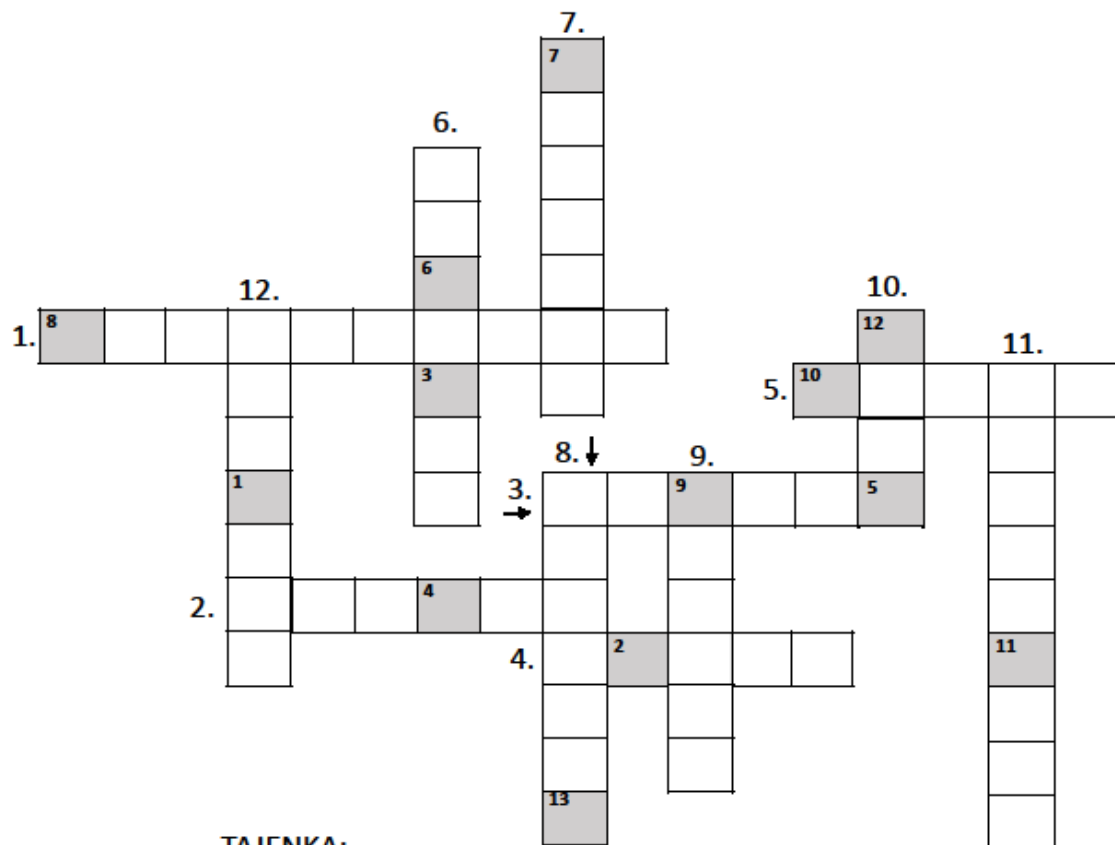
4. Které moře obklopuje tuto oblast?
2. Nejdelší řeka oblasti (232 km)?
3. Geomorfologický termín, označující asymetrický vrchol hory nebo hřebenu, tvořeného mírně ukloněnými vrstvami odolných hornin (do 7°), které se střídají s vrstvami méně odolných hornin?
1. Kavkazský ..... pes, plemeno vyšlechtěné v této oblasti pro potřebu ochrany stád?
5. Jakému státu patří od 21. března 2014 jak Krym, tak město Sevastopol?

Svisle

9. Jaká je nejvyšší hora oblasti (5 633 m n. m.)?
12. Hlavní město Gruzie?
11. Půdy bohaté na uhličitán vápenatý, vyskytující se zejména v suchých oblastech?
8. Průliv mezi Černým a Azovským mořem?
6. Hlavní město Arménie?
7. Jakému státu patří tato vlajka?

10. Řeka, protékající severním Kavkazem, určující hranici mezi Evropou a Asií?

TAJENKA:

3) Spojte:

1. Tři hlavní bioregiony	a) Bahenní sopka
2. Hluboký tmavý povrchový horizont	b) Escitian, Euxine, Caucasian
3. Dělení Krymských hor do 3 pásem	c) Ázerbájdžán
4. Džau-tepe	d) Umbrisoly
5. Klimatické oblasti jižních svahů hor	e) Kerčský poloostrov
6. Amplituda až 26 °C	f) Hlavní, vnitřní, vnější
7. Kyselé tmavé půdy bohaté na organický materiál	g) Stepní podnebí (BSk), středomořské etéziové podnebí se suchým létem (Csa)
8. Hlavní město Baku	h) Černozemě

1.	6. ....
2.	7. ....
3.	8. ....
4.	
5.	

SKANDINÁVSKÁ OBLAST – PRACOVNÍ LIST

1. PŘIŘAĎ NEBO DOPLŇ MÍSTOPISNÉ NÁZVY

1.	8.	15. Severní moře
2.	9.	16. Skagerrak
3.	10.	17. Kattegat
4.	11. Barentsovo moře	18. Botnický záliv
5.	12. Bílé moře	19. Finský záliv
6.	13. Norské moře	20. Lofoty
7.	14. Baltské moře	21. Vesterály

STAVBA A POVRCH

Skandinávská oblast se skládá z _____ a _____, což jsou dvě hlavní jednotky.

Baltský štít je tvořen _____.

Skandy vznikly _____ vrásněním a jsou nasunuty na _____.

PŮDY

Nejrozšířenějším půdním typem dané oblasti jsou _____.

Nejhodnotnější půdy se nacházejí _____, díky půdnímu typu _____.

PODNEBÍ

V cirkulaci atmosféry převládají hlavně západní/východní větry. Častým jevem jsou i cyklóny, které přinášejí v zimě studený/teplý vzduch a v létě směrem od moře spíše oteplení/ochlazení.

VODSTVO

Říční síť je z hydrologického hlediska velmi hustá/řidká. Nachází se zde velké/malé množství jezer, močálů a rašelinišť. Řeky mají vyrovnaný/nevyrovnaný spád a tvoří/netvoří peřeje a vodopády.

ROSTLINSTVO

Ve Skandinávské oblasti největší/nejmenší rozloha lesů v Evropě.

Flóra je bohatá/chudá díky _____.

VÝVOJ A OCHRANA KRAJINY

Skandinávská oblast má dobře/špatně zachovaný původní ráz krajiny v Evropě. Člověk ovlivňuje nejvíce pás severoevropských smíšených lesů a pás opadavých listnatých lesů hlavně kvůli

_____.

Ural

Jak se jmenuje nejvyšší hora Uralu a kolik m měří?

- a) Narodnaya - 1895 m n. m.
- b) Pajer 1499 m n. m.
- c) Narodnaya - 1795 m n. m.
- d) Pajer 1895 m n. m.

Co je to Uralská předhlubeň?

Z kolika základních pásem se Ural skládá? Zakroužkuj správnou odpověď a vypiš názvy.

- a) 2
- b) 8
- c) 5
- d) 3

->

Vymodeloval ledovec Přípolární Ural?

Ne/Ano

Do jakých úmoří odtékají řeky Uralu?

- 1. ....
- 2. ....
- 3. ....

Do kolik km² mají jednotlivé ledovce na území Uralu?

Jaké mohou být nejnižší teploty na Uralu?

- a) -65 za polárním kruhem
- b) Až -50 za polárním kruhem
- c) -35
- d) -10

Liší se srážky na území Uralu?

- a) ne neliší, na celém území jsou zhruba stejné okolo 500 mm/rok
- b) ano liší, ale rozdíly nejsou nijak veliké (výkyv max. 100 mm/rok)
- c) srážkové úhrny se velmi liší od severu na jih (v tundře spadne okolo 300 mm/rok, v Připolárním Uralu až 1400 mm a v Mugodžaru jen 200 mm/rok)

Jaká je horní hranice lesa v Jižním Uralu?

- a) 1100 m n. m.
- b) 100 m n. m.
- c) 500 m n. m.

Pospojte nerostné suroviny s konkrétní oblastí

Uralská předhlubeň	Zlato, drahokamy
Centrální uralské antiklinorium	Uhlí
Magnitogorsko-nižnětagiské synklinorium	Nikl, chrom, platina
Východouralské antiklinorium	Železné a měděné rudy
Zauralské synklinorium	Ropa, plyn, uhlí

VÝCHODOEVROPSKÁ ROVINA

kvíz

Jakou přibližnou nadmořskou výšku má nejvyšší bod VR?

- A) Pod 350 m n. m.
- B) Okolo 400 m n. m.
- C) Nad 400 m n. m.

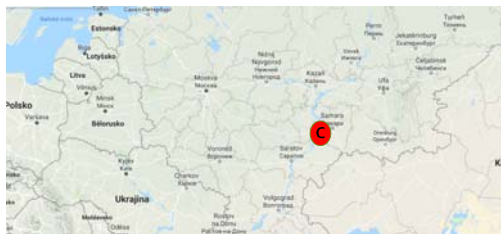
- B) Okolo 400 m n. m.

Bezymjannaja 381 m n. m (Žigulovské hory)

Ve kterých místech najdeme Žigulovské hory?

Žigulovské hory

Pro kterou oblast VR bychom mohli použít následující popis:

- spadá do pouštní klimatické oblasti podle W. Köppena
- průměrné roční úhrny srážek klesají místy i pod 200 mm
- v zimě klesají teploty až -40°C , v létě naopak dosahují až $+45^{\circ}\text{C}$

Oblast Kaspické nížiny

Přiřadte řeky k mořím, do kterých ústí:

- Pečora
- Západní Dvina
- Severní Dvina
- Don
- Volha
- Dněpr
- Azovské
- Kaspické
- Černé
- Baltské
- Bílé
- Barentsovo

Pečora – Barentsovo
Západní Dvina – Baltské
Severní Dvina – Bílé
Don – Azovské
Volha – Kaspické
Dněpr – Černé

Jaký půdní typ najdeme v prostředí tajgy?

Která dřevina je typická pro tajgu
(v rámci oblasti VR)?

Jakého původu jsou tato jezera? (rozhodněte u každého zvlášť)

- Ladožské
- Čudské
- Onežské
- Ilmeňské
- Bílé

Ladožské – glaciálně-tektonické
Onežské – glaciálně-tektonické

Čudské
Ilmeňské
Bílé

S jakými negativními dopady lidské činnosti se můžeme setkat v krajině VR?

Možné odpovědi:

- Eroze půdy (odlesňování, nadměrná těžba dřeva, zemědělství)
- Změny reliéfu (povrchová těžba rud a uhlí)
- Znečištění ovzduší (tepelné elektrárny, průmysl)
- Znečištění řek a moří (průmysl, přeprava ropy)
- Degradace pastvin (nadměrná pastva)
- Snížení průtoků řek (stavba nádrží)
- Radioaktivní ozáření (Černobylská havárie)
- Neefektivní hospodaření se surovinami (zastaralá technika, ...)

HERCINSKÁ STŘEDNÍ EVROPA

<https://create.kahoot.it/share/hercynska-stredni-evropa/e811afb3-aaa3-4cec-98c5-373a8e9c6539>

BALKÁNSKÁ OBLAST

<https://create.kahoot.it/share/balkanska-oblast/217f4130-b8b5-459c-a110-784ddb99b3e6>

ATLANTSKÁ FRANCIE

<https://create.kahoot.it/share/geografie-evropy/2fe76ff4-c2b7-427f-b978-8b91c5ddbccc>